

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет управління, економіки та права
Кафедра економіки

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми «Агроінженерія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:
к.т.н., доцент

Руслан БАРАБАШ

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Економіка підприємства»

освітньо-професійна програма «Агроінженерія»
208 «Агроінженерія»
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

Сиротюк Ганна Володимирівна

E-mail: annasyr@ukr.net

Google Scholar <https://scholar.google.com.au>

Scopus [57695346300](https://scopus.com/record/display?id=57695346300)

Web of Science [AAG-6346-2021](https://www.webofscience.com/wos/doi/10.1155/2021/63462021)

ResearcherID

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-8740-7959>

Телефон +380979008365 (*Viber, WhatsApp, Telegram*)

Завідувач кафедри економіки Львівського національного університету природокористування, доцент, кандидат економічних наук. Викладач з 25-річним досвідом, автор та співавтор понад 200 наукових статей, 8 колективних монографій, 3 навчальних посібників, 70 навчально-методичних розробок.

Читає курси: Основи економіки, Економіка бізнесу, Економіка відновлюваної енергетики, Соціальна відповідальність, Публічні закупівлі.

Сфера наукових інтересів: соціоекономіка; формування соціальної відповідальності бізнесу; біоекономіка; сталий розвиток аграрних підприємств та сільських територій; біоенергетика.

ЛЬВІВ 2024

Галузь знань: 20 «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність: 208 «Агроінженерія»

Освітньо-професійна програма «Агроінженерія»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Кількість кредитів – 3

Компонент освітньої програми: вибіркова

Мова викладання: українська

Опис дисципліни

Стабільність діяльності підприємств, досягнення конкурентних переваг, зміцнення позиції підприємства на ринку - все це досягається впровадженням раціональної і виважено розробленої економічної політики суб'єктів господарювання. В сучасних умовах виживають лише ті підприємства, які найбільш фахово і компетентно визначають вимоги ринку, уміло здійснюють мотивацію висококваліфікованої праці персоналу тощо. Усе це потребує фундаментальних і глибоких економічних знань, а отже, і відповідної підготовки фахівців.

Програма дисципліни «Економіка підприємства» передбачає вивчення ефективного використання основних і оборотних засобів, трудових ресурсів, набутті навичок ціноутворення та інвестування, визначення ефективності роботи та конкурентоспроможності підприємств автотранспортного підприємства.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення дисципліни «Економіка підприємства» передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів – «Вища математика», «Історія України», «Філософія», «Правознавство». Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Предметом вивчення освітньої компоненти «Економіка підприємства» є теоретичні, методичні та практичні аспекти ефективного використання всіх елементів виробничого процесу.

Метою вивчення освітньої компоненти «Економіка підприємства» є формування у здобувачів вищої освіти сучасного економічного мислення, яке ґрунтується на системному знанні основних економічних категорій та існуючих між ними причинно-наслідкових зв'язків, а також наукових підходах до забезпечення раціонального, в інтересах суспільства, використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

Основними завданнями освітньої компоненти «Економіка підприємства» є набуття здобувачами вищої освіти теоретичних знань та практичних навиків з обліку та оцінки основних засобів, амортизації основних засобів, нормування матеріальних ресурсів, оцінки ефективності використання оборотного капіталу, економічної ефективності роботи підприємств автомобільного транспорту.

Структура курсу

Тема	Результати навчання	Завдання
Тема 1. Підприємство в сучасній системі господарювання.	Знати правові основи функціонування підприємств в Україні, ознаки підприємства, складові елементи, взаємозв'язки та взаємовідносини на підприємстві. Вміти здійснювати аналіз ринкових структур.	Питання, практична робота
Тема 2. Матеріально-речові елементи підприємства	Знати класифікація матеріально-технічних ресурсів за походженням, способу виробництва та характеру використання предмету праці і засоби виробництва. Знати енергетичні ресурси підприємств та вміти визначати показники їх забезпеченості.	Питання, практична робота
Тема 3. Основні засоби підприємства	Знати державне законодавство щодо основних засобів підприємства. Вміти класифікувати та аналізувати використання основних засобів. Вміти здійснювати оцінку та нарахування амортизації основних засобів. Уміти застосовувати показники і методики визначення ефективності відтворення та використання основних засобів.	Питання, практична робота
Тема 4. Оборотні засоби підприємства.	Знати економічна сутність та склад оборотних засобів. Знати державне законодавство щодо оборотних засобів. Уміти застосовувати показники і методика визначення ефективності використання оборотних засобів.	Питання, практична робота
Тема 5. Продуктивність праці та оплата праці на підприємствах.	Знати державне законодавство щодо трудових ресурсів. Уміти застосовувати показники і методика визначення ефективності використання трудових ресурсів.	Питання, практична робота
Тема 6. Витрати підприємств і собівартість продукції.	Знати види та структуру витрат підприємства. Знати особливості ціноутворення на транспортні послуги. Вміти класифікувати та аналізувати витрати підприємств. Володіти методикою визначення собівартості продукції.	Питання, практична робота
Тема 7. Інноваційні та інвестиційні процеси на підприємствах.	Знати сутність інвестиційної та інноваційної діяльності, її суб'єкти та об'єкти. Вміти аналізувати інноваційні процеси на підприємстві та визначати показники ефективності інновацій. Вміти класифікувати інвестиції та інновації. Вміти оцінювати економічну ефективність нововведень на підприємстві.	Питання, практична робота

Тема 8. Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності підприємства.	Знати види та структуру доходів та прибутків підприємств. Вміти класифікувати, розрахувати і аналізувати прибуток. Вміти визначати показники економічної ефективності підприємств.	Питання, практична робота
---	--	---------------------------

ЛІТЕРАТУРНІ ДЖЕРЕЛА

Базові

1. Дмитрієв І.А. Економіка підприємств автомобільного транспорту: навчальний посібник для самостійної роботи та поточного контролю знань студентів закладів вищої освіти / І.А. Дмитрієв, О.С. Іванілов, І.Ю. Шевченко., І.М. Кирчата Харків: ФОП Бровін О.В., 2018. 308 с.

2. Іванілов О.С. Економіка підприємств автомобільного транспорту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / О.С. Іванілов, І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. Харків: ФОП Бровін О.В., 2017. 632 с.

Допоміжні

3. Горбонос Ф. В., Черевко Г. В., Павленчик Н. Ф., Павленчик А. О. Економіка підприємства : підручник. Київ: Знання, 2010. 463с.

4. Мельнік Л.Г. Економіка підприємства : навч. посіб. Київ.: Ліра, 2015. 876с.

5. Петренко К. В., Скоробогатова Н. Є. Економіка і організація виробництва: навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за технічними та інженерними спеціальностями. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 177 с.

6. Петрович І. М., Прокопишин-Рашкевич Л. М. Економіка та фінанси підприємства: підручник. Львів, 2014. 408 с.

7. Сиротюк Г.В. Стійкий розвиток регіональної економіки в умовах соціально-економічних пріоритетів. *Вдосконалення фінансово-кредитного механізму забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору економіки, сільських територій України та країн V-4*: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 02 червня 2022 р., 2022. С.188-190.

8. Сиротюк Г. В. Оцінка ефективності використання основних фондів у сільськогосподарських підприємствах // *Perspectives of world science and education. Abstracts of the 6th International scientific and practical conference*. CPN Publishing Group. Osaka, Japan. 2020. P. 766-771.

9. Сиротюк Г.В. Особливості формування стратегії розвитку сільськогосподарських підприємств. *Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти*: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 22-23 березня 2022 р. Ч. 1. Львів: ЛНУП, 2022. С.222-224.

10. Сиротюк Г. Сучасний стан та проблеми інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств. *Вісник Львівського національного університету природокористування : економіка АПК*. 2022. № 29. С.72-80.

11. Сиротюк Г. Активізація інноваційно-інвестиційної діяльності аграрного сектору економіки як важливий чинник забезпечення конкурентоспроможності країни. *Інноваційно-інвестиційний механізм забезпечення конкурентоспроможності країни* : колективна монографія / За заг. ред. О. Л. Гальцової. Львів-Торунь: Ліга-Прес, 2022. С.109-124. DOI:<https://doi.org/10.36059/978-966-397-255-8-6>.

12. Сиротюк Г. В., Сиротюк С. В. Циркулярна економіка як альтернативна модель досягнення цілей сталого розвитку. *Циркулярна економіка: як новий спосіб господарювання в умовах цифрової трансформації*. Колективна монографія. За науковою ред. к.е.н., доц. Татомир І.Л., к.е.н., доц. Квасній Л.Г. Трускавець: ПОСВІТ. 2021. 124 с. С.37-46.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

Бібліотечно-інформаційні ресурси – книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

2. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет:

1. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>

2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>

3. Офіційний сайт Урядового порталу. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>

4. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Журналу «Урядовий кур'єр». URL: <http://www.ukurier.gov.ua/>

7. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

8. Офіційний сайт Львівської національної бібліотеки України ім. В. Стефаника. URL: <http://www.lsl.lviv.ua/>

9. Міжнародний центр перспективних досліджень. URL: <http://icps.com.ua/>

10. Всесвітній економічний форум. URL: <https://www.weforum.org/>

11. ЮНЕСКО (UNESCO) – Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization). URL: <https://unesco.mfa.gov.ua/pro-yunesko>.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад,

лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із ведучим викладачем курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином: поточний контроль оцінюється в 100 балів.

Поточне тестування та самостійна робота (разом 100 балів) Економіка автотранспортних підприємств								Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
7	13	13	13	13	14	13	14	

T1, T2 ... T8 – теми

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій);
- 2) Тематика та зміст практичних робіт;
- 3) Електронне навчання у віртуальному навчальному середовищі ЛНУП (<https://moodle.lnup.edu.ua/>).